

l'esperanto

revuo de itala esperanto-federacio

Anno 33 - Numero 2

28 febbraio 2002

*Questa rivista viene inviata in omaggio a tutti gli europarlamentari italiani, per tenerli costantemente informati sul problema della comunicazione in Europa, sulle attività del movimento per la lingua internazionale esperanto e sulle proposte da questo presentate.
A tale scopo è particolarmente dedicata la rubrica "L'Europa e la Lingua".*

Ekfunkcias la Brusela Komunikad-Centro

L'ESPERANTO

Organo della FEI - Federazione Esperantista Italiana
Organo de IEF - Itala Esperanto-Federacio

Ente Morale con D.P.R. 28-6-56 n. 1720

Direttore responsabile/ Leĝe respondeca direktoro:
Umberto BROCCATELLI

Redattore / *Redaktoro*: Umberto BROCCATELLI
Via G. Brodolini 10, I-00139 Roma - Tel. 06.87.13.50.19
(anche fax, previo avviso telefonico / *riceveblas ankaŭ faksoj, sed necesas telefona antaŭanonco*). Posta elettronica / *e-poŝto*: u.broccatelli@tiscalinet.it / u.broccatelli@libero.it

Corredattore / *Kunredaktoro*: Carlo SARANDREA
Viadi Porta Fabbrica 15, I-00165 Roma - Tel.-fax 06.39.63.81.29

Amministrazione / *Administrejo*:
Fei - Via Villoresi, 38 - I-20143 Milano - Tel./fax 02.58.10.08.57 - c/c post. / *pĉk* 37312204

Banca (*bankkonto*): Banco Intesa Ambroveneto, Milano
0002, Cod. ABI 03069, CAB 09446, n. conto 36255-62

Conto UEA / *UEA-konto*: *ief*a-p

Posta elettronica: *f.esp.it@infinito.it*

Internet: *http://www.esperanto.it*

Comitato esecutivo della Fei / *Plenuma komitato de Ief*:

Aldo GRASSINI, presidente / *prezidanto*
Michela LIPARI, vice-presidente / *viceprezidanto*
Laura BRAZZABENI, segr. gen./ *ĝen. sekretario*
Gianfranco POLERANI, cassiere / *kasisto*
Giordano FORMIZZI, scuola / *instruado*
Alessandro SARNO, diffusione / *varbado*
Alessandro SIMONINI, sito *www / TTT-ejo*

Pubblicazione riservata agli Associati

Quote associative 2002:	Euro
Associato ordinario	26,00
Associato sostenitore	78,00
Associato garante	260,00
Associato fino a 25 anni	13,00
Associato familiare	13,00

Tutte le quote, tranne quella di Associato familiare, danno diritto a ricevere la rivista.

Agli Associati sostenitori sarà inviato in omaggio un libro; agli Associati garanti è offerta l'iscrizione gratuita al Congresso nazionale.

Le iscrizioni si ricevono presso i Gruppi locali oppure direttamente presso l'amministrazione Fei.

La IEJ (Itala Esperantista Junularo - Gioventù Esperantista Italiana) è la sezione giovanile della Fei. Ne fanno parte gli Associati fino all'età di 30 anni. A cura della IEJ sono redatte le pagine di *Nova Sento* all'interno della rivista.

Registrazione al Tribunale di Milano n. 85 del 27 febbraio 1970

Stampa: Elettronograf - Via Dina Galli, 5 - 00139 Roma tel. 06.87.13.62.64

In copertina: Bruxelles, l'Atomium

Anno 33 - N. 2

28 febbraio 2002

IN QUESTO NUMERO

L'apertura di un Centro di comunicazione esperantista a Bruxelles è l'oggetto di un accordo firmato tra l'*Universala Esperanto-Asocio* e l'*Eŭropa Esperanto-Unio* e di una campagna di finanziamento lanciata verso le associazioni esperantiste e i singoli (p. 3-4).

Uno dei temi di cui si occuperà il centro sarà la **discriminazione linguistica**. Su questo tema scrive David Ferguson, segretario generale dell'EEU. (p. 6-7). Il problema delle lingue nell'Unione Europea, d'altra parte, sempre più spesso richiama l'attenzione dei giornali (anche se non se ne vede ancora una soluzione efficace). Riportiamo **un articolo di Filippo Ceccarelli** da *La Stampa* (p. 5-6).

Varie interessanti notizie, dall'Italia e dal mondo, si trovano nelle consuete rubriche (p. 8-11). Sottolineamo l'invito, che si legge a p. 11 per un incontro a **Piazza S. Pietro, a Pasqua**.

Un ampio spazio è dato alla **letteratura** (p. 11-13).

Per il **congresso europeo** del prossimo agosto a Verona, pubblichiamo le prime notizie relative agli alberghi (p. 14).

En tiu ĉi numero troviĝas:

- *interkonsento inter UEA kaj EEU pri Brusela Komunikad-Centro kaj alvoko al kampanjo de financado;*
- *artikolo el La Stampa pri la lingva Babelo;*
- *artikolo de David Ferguson pri lingva diskiminaciado en E.U.;*
- *pluraj informoj el la lando kaj el la mondo kaj interalie invito al la esperantistoj, ĉeesti en Placo Sankta Petro en Romo, okaze de la Papa Paska beno.*
- *du kaj duona paĝoj dediĉitaj al literaturajoj (unu originala esperanta poeziaĵo kun du malsamaj italingoj kaj unu esperantigo de itallingva rakonto);*
- *hotelmendilo por la Eŭrop-Unia E-Kongreso en Verono kaj unuaj informoj pri loĝado.* (red.)

Offerte alla Fei (al 26.02.02):

1) Giordano FORMIZZI, Mantova	50,00 €
2) Umberto BROCCATELLI, Roma	50,00 €
3) M. Teresa MALATESTA, Vasto	30,00 €
4) Varie	8,60 €
	138,60 €

Segue lista **soci sostenitori** per il 2002 (al 15/2/2002)

- 9 - Aldo FOÀ, Milano
- 10 - Gianpiero RODARI, Milano
- 11 - Adolfo SALANI, Milano
- 12 - Lidia NERI LAMI, Livorno
- 13 - Giuliana BASTOGI ROSSOCCI, Livorno
- 14 - Luigi FRACCAROLI, Brescia
- 15 - Anna DALL'ACQUA Curatola, Milano

INTERKONSENTO inter UEA kaj EEU pri la starigo de Komunikad-Centro en Bruselo

Konsiderante la premisojn en la Propono pri Komunikad-Centro en Bruselo de EEU, kiun faris Eŭropa Esperanto-Unio en Romo, la 13-an de decembro 2001 (Propono), kaj surbaze de decido de la Estraro de UEA, Universala Esperanto-Asocio (UEA) interkonsentas kun Eŭropa Esperanto-Unio (EEU) pri starigo de Komunikad-Centro en Bruselo laŭ la ĉi-subaj punktoj:

1. EEU starigas Komunikad-Centron en Bruselo (Centro). La Centro ekfunkcios en la unua duono de la jaro 2002-a.
2. La celoj de la Komunikad-Centro estas tiuj priskribitaj en la Propono [vidu ĉi-sube].
3. EEU respondecas pri la financoj de la Centro, kaj klopodas kolekti financajn subtenojn en Eŭropo ĉefe de la landaj asocioj sed ankaŭ de individuaj esperantistoj.
4. Konsiderante la buĝeton prezentitan por la jaro 2002-a en la Propono, UEA konsentas garantii la kovron de elspezoj ĝis maksimume 19 000 eŭroj. La garantiita sumo reduktiĝos en la kazo, en kiu EEU sukcesos akiri pli da financa subteno ol antaŭvidite. Pri la sumo garantiata por la posta jaro la Estraro de UEA, decidus surbaze de propono de EEU, kiam estos pli klara por EEU la subteno fare de la landaj asocioj. En neniu kazo, ĝi povas superi la sumon de 25 000 eŭroj.
5. Estas fondata Komisiono pri Komunikad-Centro en Bruselo (KKB), kiu konsistu el reprezentantoj de la jenaj asocioj: EEU (3 reprezentantoj), Institucio Hodler (1), BEF (1), UEA (3) kaj la Ĝenerala Direktoro de UEA pro ofico. La Komisiono rajtas delegi al unuopaj siaj membroj difinitajn konkretajn taskojn kunlige kun la funkciado de la Centro. Speciala subkomisiono konsistanta el almenaŭ du anoj de KKB, la estrarano pri financoj de UEA kaj la kasisto de EEU redaktos la financajn dokumentojn.
6. La lu-kontrakto por la ejo oficiale okazos per Belga Esperanto-Federacio, la dungado de eventualaj oficistoj kaj la administra laboro okazos pere de Flandra Esperanto-Ligo. Pri tio EEU interkonsentos kun la koncernaj asocioj, same kiel UEA interkonsentos kun la Institucio Hodler koncerne ties partopreno en KKB.
7. Agadoj de la Centro estos la jenaj:
 - informi tutmonde ĵurnalistojn kaj politikistojn pri konkretaj kazoj de lingva diskriminacio, malegaleco kaj specifaj danĝeroj por lingva diverseco;
 - esplori, sed ne mem eltrovi, eblecojn financi specifajn esperantajn projektojn aŭ projektojn kongruajn kun la ideoj de lingva egaleco kaj diverseco;
 - organizi konferencojn pri lingvopolitikaj temoj, celante plifortigi kontaktojn inter neesperantistaj organizoj defendantaj naciajn lingvojn kaj lingvo-spertuloj;
 - organizi aliajn agadojn menciitajn en la Propono kaj servantaj por realigi la celojn el la punkto 2.
8. UEA rajtas sen plua pago uzi la Centron por informaj laboroj specifaj de UEA.
9. EEU rajtas proponi servojn al aliaj esperantistaj organizaĵoj kontraŭ pago.
10. Informoj pri la agado de la centro estos komunikataj al la esperantistoj tra EEU kaj UEA.
11. EEU raportos al UEA pri la agado de la Centro minimume dufoje jare: meze kaj fine de la kalendara jaro.

En Palestrina, la 13an de februaro 2002.

La prezidanto de UEA, Renato Corsetti
La prezidanto de EEU, Umberto Broccatelli

Estis poste nomumitaj:

por EEU: Grégoire Maertens, Claude Longue-Épée kaj David Ferguson, plus la kasisto Hans ten Hagen pro ofico;

por UEA: Marko Lins, Ann Bakker-ten Hagen, Ivo Osibov, la ĝenerala Direktoro Trevor Steele pro ofico;

por Instituto Hodler: André Mertens Goossens

por BEF: Flory Witdoekt).

=====

Eltiraĵo el la "propono": **ĜENERALAJ CELOJ DE INFORMCENTRO EN BRUSELO**

Starigi daŭran komunikadcentron, kiu, pere de agado pri kaj por lingva egaleco kaj diverseco ĉe internaciaj kaj naciaj organizoj, politikistoj kaj ĵurnalistoj, plibonigos kaj la publikan bildon de Esperanto kaj lingvan konscion. La Brusela komunikadcentro sekvas kaj analizas lingvopolitikajn decidojn tutmonde agante laŭeble kun aliaj naciaj kaj internaciaj esperantaj organizoj. Agadkampoj, agmetoj, kaj specifaj projektoj estas iloj (kaj estas memstaraj celoj), por atingi la celon funkciigi daŭran

komunikadcentron en Bruselo agante peresperante por lingvaj rajtoj tutmonde. En la cirkonstancoj kaj en la lokoj, kie ne estos oportune prezenti sin kiel esperantista asocio, povos elpaŝi la Laborgrupo pri la lingva problemo aŭ aliaj grupoj kun celoj kongruaj al tiuj de UEA.

Centra en la laboro de la komunikadcentro estas peresperanta agado por lingva egaleco kaj diverseco tutmonde celanta pli konkretan bildon de la lingvo Esperanto kaj ties movadaj celoj. La centro ankaŭ detale informos Esperantistojn pri sia laboro, kontribuante ankaŭ al la profesiigo ĉe la informada kampo de naciaj kaj internaciaj esperantaj asocioj. Tamen la komunikadcentro, en unua tempo, ne faros tro rektan propagandon kaj argumentadon por Esperanto sed uzos ĝin kiel internan laborlingvon. Se ĵurnalistoj aŭ NRO-j, aŭ alia instanco mem petos informojn pri Esperanto, la centro certe klopodos sendi la taŭgajn informilojn aŭ klarigojn. Komunikadspertoj kaj kontaktoj ankaŭ povos poste esti uzataj en aliaj kampoj, ekz. profesie plialtigante konatecon de E-eventoj kiel UKoj, kaj de gravaj Esperanto-publikaĵoj, ktp. La celaro de la centro plilarĝiĝos kaj pli bone difiniĝos dum la disvolviĝo de la afero, laŭ la kvanto de la homaj kaj financaj rimedoj, kiujn oni sukcesos kunmeti.

Ĝisnunaj kontribuoj por la Brusela Komunikad-Centro

1) “Esperanto-France”, krom la pago de sia normala kotizo al EEU (po 0,25 Eŭroj por ĉiu membro), pretas ankaŭ elspezi kroman esceptan sumon je 375 Eŭroj (pli ol la normala kotizo) al EEU, profite al la ekfunkciigo de la Informad-centro en Bruselo kaj por la jaro de tiu ekfunkciigo, kondiĉe ke la aliaj landaj asocioj (kiel la Nederlanda) faru ekvivalenton proporcian.

2) Esperanto Nederland altigis sian kotizon al po unu eŭro por ĉiu asocio.

3) Itala E-federacio pagis kontribuon egalan al la ordinara kotizo por la jaro 2001.

4) Franz Josef Braun 250 €

5) Umberto Broccatelli 25 €

NE PROKRASTU!

DONU VIAN BRIKON

**AL LA KONSTRUADO DE NIA ESPERANTO-DOMO
EN EŬROPO!**

**Sendu kontribuojn per ĝiro al la UEA-konto de EEU ece-p
samtempe informante la kasiston de EEU:**

S-ro Hans ten HAGEN, Middenweg 587,

NL-1704 BH HEERHUGOWAARD, Nederlando

ten.hagen.esperanto@wxs.nl

aŭ pere de Itala Esperanto-Federacio, klare indikante: por la Brusela Komunikad-Centro.

Ricordiamo, dal numero precedente: **SEI BUONE RAGIONI**

1. Ti interessa un'opera di un artista affermato?
2. Ti piacerebbe avere un quadro d'autore sull'Esperanto?
3. Vuoi sostenere il Premio "Zamenhof"?
4. Ti serve un buon consiglio per un regalo di classe?
5. Ti interessa fare un piccolo investimento in arte?
6. Vuoi risparmiare 80 euri o, se preferisci, 160.000 lire?

Se avrai risposto "sì" ad almeno una di queste sei domande affrettati a prenotare presso la F.E.I., prima di Pasqua, l'acquaforte di Trubbiani **"Fuĝi el Babelturo"** per 160 euri anziché 240. Sono disponibili soltanto 99 esemplari. (Al 26-2-2002 sono stati prenotati 34 esemplari).

Su LA STAMPA del 26/1/2002 (Sezione: Interni - Pag. 3) è stato pubblicato questo articolo, che riportiamo, col cortese permesso dell'Editore e dell'Autore, che ringraziamo.

LE INCOMPRESIONI LINGUISTICHE HANNO UNA LUNGA STORIA

IL CAVALIERE NELL'EUROBABELLE DELLE TRADUZIONI IMPOSSIBILI
di **Filippo Ceccarelli**

E per questo si chiamò «EuroBabele», perché là il Vertice di Laeken confuse le lingue di tutto il Continente...

Così, come in una specie di riadattamento biblico, dal testo olandese andarono dispersi i due vicepresidenti («*Vice-Voorzitter*») e la spartizione delle poltrone divenne perciò un rebus linguistico, un pasticcio filologico, comunque una trappola, con nocumento per il governo italiano e anche per l'opposizione, in verità.

Si restringono infatti i posti, Amato è a rischio, gli svedesi e gli olandesi reclamano. Invano ieri, a Palazzo Chigi, mentre Tremonti e Prodi polemizzavano su altre questioni, ci si è provati a districare con il fiammingo: «*Naast de Voorzitter zal de Conventie*» riportava l'AdnKronos. Niente da fare: nella versione olandese, a differenza che nelle altre due ufficiali (inglese e francese) uscite da Laeken, i due vicepresidenti non sono previsti. E quindi ancora una volta il fatidico errore di traduzione si è abbattuto sul governo italiano. Oppure l'ha salvato, dato che in tarda serata Prodi e Tremonti avevano trovato un accordo sulla cattiva interpretazione di un'intervista del ministro al *Wall Street Journal*.

Fatto sta che Berlusconi deve aver maturato una certa esperienza. Tra svarioni autentici e pretestuosi, la varietà linguistica europea non l'ha mai risparmiato. Nella primavera del 1994, il Cavaliere non aveva ancora costituito il suo primo governo quando al Parlamento di Strasburgo venne approvata a strettissima maggioranza una risoluzione in cui si invitava il presidente della Repubblica Oscar Luigi Scalfaro a tener conto dei principi antifascisti nella formazione della compagine.

Si trattava di una formula niente affatto rispettosa, anzi era una vera e propria ingerenza. Scoppiò una specie di scandalo, ma prontamente gli uffici della Segreteria scoprirono che il riferimento agli «*orrori*» del fascismo, e anche del nazismo, appariva solo nel testo italiano.

Parve dunque opportuno ridurre il tutto a un errore di traduzione compiuto appunto da una anonima traduttrice, indotta ad aggiungere richiami storici per i «ritmi di lavoro velocissimi». Il segretario di Strasburgo, che oltretutto era italiano, e assai astuto, assicurò che la colpevole aveva pianto. E tutto finì lì. Il malinteso linguistico è in effetti una grande risorsa della diplomazia e forse pure della vita. Azzera le responsabilità, trasferisce il conflitto su un terreno neutro, rende possibile l'intesa. Però, tornando al governo Berlusconi, può essere anche usato alla rovescia, come prova di incapacità o di ignoranza. Ecco: qualche mese fa, si scoprì ad esempio che un sito in qualche modo legato alla Presidenza del Consiglio aveva messo in rete delle traduzioni inglesi pazzesche, nel senso che erano letterali e non risparmiavano nemmeno i cognomi dei ministri. In quel caso il misterioso lavoretto, in seguito definito «*sperimentale*», era stato compiuto da traduttori automatici disponibili *on line*. Venne comunque presentato - e Palazzo Chigi dovette rispondere - come prova di assoluta dabbenaggine e sconsideratezza.

Più o meno con gli stessi intenti, sulla base di errori meno grotteschi ma altrettanto buffi, ci fu chi chiosò con gusto crudele un ponderoso studio con il quale l'amministrazione capitolina guidata da Rutelli si candidava (inutilmente) alle Olimpiadi del 2004.

Le lingue straniere sono pericolose. Berlusconi pare che stia studiando l'inglese. Il francese lo sa, ma è circondato da una certa diffidenza. Ultimamente ha concesso un'intervista a *Le Figaro* in cui diceva più o meno che l'euro sarebbe stato «una calamità» per i paesi che erano rimasti fuori dall'accordo monetario. Era un concetto del tutto sensato, il Cavaliere aveva detto giusto, ma il diavolello ci mise lo zampino e invece della «calamità», che in francese si dice «*aimant*», magnete, venne fuori - ed entrò nelle banche dati - la parola «*calamité*», quindi calamità, come dire catastrofe. L'euro cioè sarebbe stato una catastrofe, eccetera. Il che, in tempi di euro-scetticismo, rendeva il tutto ancora più imbarazzante...

Così va il mondo, anzi l'Europa. Del resto Prodi ebbe il suo da fare con un decreto pubblicato sulla Gazzetta Ufficiale della UE che, sempre per i soliti errori, rendeva esportabili in Italia dei pericolosi pezzi («*nervi e carnicci*» per l'esattezza) di mucca pazzo. Mentre D'Alema, che in Giordania aveva qualificato

il movimento islamico Hezbollah come «terrorista», disse poi che no, niente affatto, lui aveva detto «estremista», avevano interpretato male quella parola i giornali libanesi. In compenso, Amato ebbe le scuse - sotto forma di «errore di traduzione» - da parte del presidente croato Kukan che in un discorso al Parlamento europeo era stato poco diplomatico con l'Italia («Ci ha messo al muro per i suoi interessi») alla vigilia di una Conferenza.

Quando non è un espediente per cavarsi dai guai, o un pretesto per dare addosso a qualcuno, l'errore di traduzione è a volte tenero ricordo della Prima Repubblica. I sovietici pare che fossero fantastici nel riportare sulla *Pravda* certi passaggi in cui i comunisti italiani parlavano di «libertà», «autonomia», «pluralismo», «valore universale della democrazia». Così come è rimasta indimenticabile l'espressione del volto della Thatcher quando, durante un vertice in Canada, ebbe modo di ascoltare, opportunamente riportati in inglese, gli alati «ragionamèndi» di Ciriaco De Mita.

Ancora più indietro negli anni, una leggenda di Palazzo narra di uno scambio di presentazioni tra il premier francese, che si chiamava Pierre Mendès-France, e Mario Scelba. «Piacere, Mendès-France» fece il primo. «Piacere - rispose l'altro - Scelba, *Italie*».

* * *

A completamento dell'articolo sopra riportato vale il seguente ritaglio.

IL PREMIER - NON OSO PARLARE INGLESE - STATI GENERALI DELLA SCUOLA

ROMA. "Non oso fare un discorso in inglese come invece sarebbe opportuno che io facessi quando partecipo a riunioni e convegni internazionali". L'ammissione è di Silvio Berlusconi, e la fa mentre parla all'uditorio raccolto nel Palazzo dei Congressi, chiudendo gli Stati generali della scuola. Un'ammissione di debolezza che subito dopo diventa l'occasione per rafforzare il convincimento del capo del governo che una scuola riformata deve prevedere che lo studente acquisisca un'ottima conoscenza della lingua di Albione, di quella che lui definisce come "la lingua ormai universale in un mondo in evoluzione continua". Berlusconi ha detto che possiede "quelle conoscenze di inglese sufficienti per le relazioni interpersonali, ma non certo per un discorso ufficiale"

ORGANIZZAZIONI EUROPEE

English native speakers only

Tutti parlano l'inglese nella capitale d'Europa. A Bruxelles anche gli spazzini sanno l'onnipresente lingua di Shakespeare, grazie ai continui programmi TV dagli USA. Ciò nonostante c'è un crescente fossato tra quelle persone che sono solo buoni conoscitori dell'inglese e coloro che lo parlano dalla nascita. Per un numero sempre maggiore di persone una conoscenza "buona" o anche "eccellente" dell'inglese non è sufficiente per raggiungere dei posti di lavoro ben pagati presso le organizzazioni europee a Bruxelles. Di tale discriminazione linguistica soffre anche l'esercito crescente dei giovani europei che hanno studiato in Gran Bretagna o in Irlanda. Sono stati circa 160 000 nel 2001, quest'anno saranno più numerosi.

"Ho studiato politica europea al Keble College di Oxford" dice un giovane tedesco con fierezza. Tuttavia, anche con il suo quasi perfetto inglese di Oxford, afferrare un posto ben retribuito in una organizzazione europea non è facile. "Spesso negli annunci per impieghi europei, vedo le parole *"English mother tongue"*. So subito che non avrebbe senso per me candidarmi, anche se so bene l'inglese." Per il 27enne tedesco, annunci di tal specie sono chiaramente discriminatori. "Ma che posso fare? Bruxelles è una città molto piccola. Se sollevassi una questione verso una qualche organizzazione europea, ne ricaverei solamente una cattiva reputazione, anche preso altre possibili fonti di posti di lavoro." Il giovane tedesco ora concentra la sua ricerca di lavoro verso quei posti di lavoro europei in cui non viene richiesta la conoscenza della lingua inglese dalla nascita.

Nel corso dell'anno 2001, più di 300 offerte d'impiego di tale specie sono state pubblicate nei giornali di Bruxelles da organizzazioni europee finanziate in tutto o in parte dalla Commissione Europea. Quasi mai appaiono offerte per parlanti dalla nascita di altre lingue. La Commissione Europea riconosce l'esistenza del problema giuridico costituito dalle offerte d'impiego fatte esclusivamente per angloparlanti dalla nascita. "Pretendere la conoscenza dell'inglese dalla nascita può essere considerato discriminatorio" ritiene Anna Diamantopoulou, Commissaria Europea responsabile per il lavoro e le pari opportunità. Rispondendo a un'interrogazione dell'europarlamentare italiano Vitaliano Gemelli, anche la Commissaria Viviane Reding, responsabile per la cultura e l'educazione, ha riconosciuto un caso di

discriminazione linguistica presso l'ufficio della Commissione per il programma europeo Socrate, Leonardo e Gioventù.

“A dispetto di tali riconoscimenti, la Commissione Europea continua a finanziare un gran numero di organizzazioni europee a Bruxelles che riservano posti per angloparlanti dalla nascita,” spiega Umberto Broccatelli, presidente dell'Unione Esperantista Europea. Da due anni questa organizzazione esperantista segue la discriminazione linguistica nelle organizzazioni europee. Per Broccatelli, la lingua internazionale e neutrale Esperanto avrà delle possibilità solo quando i politici cominceranno veramente a rispettare la parità e la diversità delle lingue. “Per noi esperantisti tutte le lingue hanno lo stesso valore. Questo è veramente uno dei principi base della lingua neutrale Esperanto. Perciò, quando per la prima volta abbiamo visto una lista di offerte di lavoro di tale specie, abbiamo subito sentite che erano discriminatorie”. Solamente dopo moltissime lettere dell'Unione Esperantista Europea inviate a Prodi e ad altre personalità dell'Unione europea, e grazie a interrogazioni parlamentari da parte di europarlamentari sostenitori, è venuta una conferma dalla Commissione Europea. “Mi dispiace che le nostre lettere diano un po' di disturbo alla Commissione Europea, ma l'uguaglianza linguistica è un importante principio per tutti - anche per ben remunerati funzionari europei.”

La piccola vittoria contro la burocrazia della Commissione Europea non accontenta il romano Broccatelli. “Dall'inizio dell'anno una cinquantina di importanti organizzazioni europee ha riservato dei posti a persone parlanti l'inglese dalla nascita. Tra queste c'è persino un servizio ufficiale della Commissione Europea, il progetto *Jean Monnet*” spiega Broccatelli. “Abbiamo già messo insieme una lista di 350 inserzioni per offerte d'impiego discriminatorie fatte da organizzazioni e ditte a Bruxelles”. E l'Unione Esperantista Europea denuncia solamente quelle offerte d'impiego che pretendono la conoscenza dell'inglese dalla nascita. “Però un numero ancora maggiore di organizzazioni europee richiede una conoscenza 'perfetta' dell'inglese, e dopo invita alle selezioni solamente persone che parlano dalla nascita la lingua di Shakespeare” afferma Broccatelli.

Anche Günther Verheugen, Commissario Europeo responsabile per l'allargamento, è imbarazzato per il torrente di annunci europei di offerte d'impiego per impiegati che abbiano l'inglese come madrelingua. In un caso di discriminazione nel servizio *Tacis/Phare* della Commissione Europea, Verheugen ha riconosciuto che “questa menzione, che appare discriminatoria, avrebbe dovuto essere formulata meglio”. Tuttavia secondo Verheugen, *Tacis/Phare* non ha fatto una discriminazione anche se ha richiesto la conoscenza dell'inglese dalla nascita per un funzionario il cui compito è informare persone dell'Europa orientale e centrale. “In effetti, anche se l'inglese è la lingua materna della persona che è stata assunta per quel posto, tale persona ha parecchie altre qualità, anche linguistiche, grazie alla profonda conoscenza di un'altra lingua ufficiale dell'Unione.”

Tali risposte diplomatiche da parte della Commissione Europea circa la discriminazione linguistica mandano in collera Bart Staes, membro del Parlamento Europeo. “La Commissione Europea è ipocrita. Essa riconosce che pretendere la conoscenza dell'inglese dalla nascita è discriminatorio, ma non fa nulla contro tale pratica da parte delle organizzazioni europee che essa stessa finanzia!”. Staes ha ricevuto l'appoggio di Laurette Onkelinx, ministra belga per le pari opportunità in una risposta ufficiale alle sue rimostranze. “Per essere un madrelingua bisogna essere nato in quel determinato Paese. Si deve quindi essere cittadino di un determinato Stato membro, non di un qualsiasi altro Stato,” riteneva la signora Onkelinx un anno fa. “Mi sembra che la richiesta di essere di madrelingua inglese, non rispetterebbe il principio di non-discriminazione.” Tuttavia, dieci mesi dopo tale chiara risposta sulla discriminazione linguistica, nel novembre 2001, Laurette Onkelinx ha espresso un minore impegno, perché il servizio ispettivo governativo “non dispone di statistiche e non può reagire ad annunci di offerte d'impiego per mancanza di tempo.”

Tali risposte non chiare da parte della Commissione Europea e della ministra belga hanno a tal misura mandato in collera Staes che questi pensa a intentare causa contro un'organizzazione europea dal comportamento discriminatorio. “Tutti gli Europei devono avere le stesse possibilità di lavorare per organizzazioni europee indipendentemente dalle loro lingue materne.” Anche a Parigi ci sono grida di allarme a febbraio. “In accordo con le associazioni consociate, abbiamo deciso di iniziare un procedimento giuridico contro gli autori di annunci con offerte d'impiego a carattere discriminatorio,” dice Marceau Déchamps, segretario generale dell'associazione per la difesa della lingua francese, *Le Droit de Comprendre*. Tuttavia, nonostante le crescenti lamentele di politici europei, nessuno, tranne gli esperantisti, ha una buona soluzione.

David Ferguson

ENLANDE

PISTOIA - Ricordato Umberto Stoppoloni.

Sabato. 15 dicembre. Vento gelido. Temperatura siberiana. Pistoia. Mattino, ore 9.30.

Una nutrita pattuglia di esperantisti provenienti da diverse città - Massa, Parma, Prato, Firenze, Bologna, Roma - ha sfidato impavida le difficoltà meteorologiche.

Come mai? Quale è stata la molla? L'invito del gruppo esperantista pistoiese a ricordare, tutti insieme, nel giorno dedicato a Zamenhof, un grande esperantista italiano, l'avv. Umberto Stoppoloni.

Durante l'incontro articolato in diverse fasi - S. Messa in esperanto, commemorazione ufficiale, pranzo, breve presentazione di canzoni in esperanto da parte degli alunni del maestro Pampaloni di Prato, visita della città - si sono alternati momenti di riflessione, di commozione e di rinnovata amicizia. In sintesi: la giornata è stata permeata dal vero 'samideanismo' se mi passate il termine.

Le autorità comunali presenti, i familiari e gli amici pistoiesi di Umberto si sono integrati in questa compagine esperantista, ed al termine dell'incontro è scaturita l'idea di fare di Pistoia un centro dello zamenhofismo italiano, o, per dire più semplicemente, di invitare gli esperantisti italiani ad incontrarsi tutti insieme per celebrare annualmente lo 'Zamenhof-tago' proprio in questa città - che ha dato al movimento una delle figure più attive e significative, che ha marcato con la sua opera costante il secondo cinquantennio del secolo appena trascorso - con un convegno ad alto livello, organizzato secondo le idee sostenute da Umberto.

Sono convinta che l'idea sia seria e che abbia solide basi perché si concretizzi già nel 2002.

Concludo quindi con un invito a tutti gli esperantisti italiani a dimostrare alle autorità pistoiesi, impegnatesi in prima persona, che noi tutti sappiamo rinunciare ad organizzare una festa cittadina, per confluire tutti in questa grande manifestazione nazionale!

Arrivederci a Pistoia, il 15 dicembre 2002!

Michela Lipari

LIVORNO - Il giorno 12 dicembre 2001, per iniziativa del Gruppo Esperantista Livornese "Ni semas", è stato effettuato un incontro-dibattito sul tema "L'Esperanto tra utopia e realtà". Nella storica Aula Magna del Liceo Classico, dopo una breve introduzione della Presidente del Gruppo, che ha sottolineato di aver voluto, nell'Anno Europeo delle Lingue, richiamare l'attenzione sulla lingua internazionale Esperanto, Davide Astori, ricercatore di Linguistica Generale all'Università di Parma, ha tenuto la sua relazione, profonda e rigorosa nei contenuti, fruibilissima nella forma colloquiale. Il pubblico, numeroso e attento, ha subito dopo dato vita ad un dibattito

vivace, condotto dal Prof. Pardo Fornaciari, noto docente e studioso di storia, esponente di spicco dell'ambiente culturale livornese. Molti i giovani presenti. Noto la partecipazione della stampa. Il quotidiano "Il Tirreno" ha dedicato alla manifestazione due articoli; forse ne seguiranno altri in giornali minori, di pubblicazione mensile. (*Giuliana Rossocci Bastogi*)

TRENTO - Sabato 15 dicembre 2001 si è tenuta a Trento l'inaugurazione della nuova sede dell'Associazione Esperantista Trentina, consistente in un appartamento donato dal Sig. Pietro Dao.

Hanno partecipato numerosi soci trentini e *sami-deanoj* di altre province (Bolzano, Verona, Mantova, Piacenza) e tre ospiti stranieri.

L'incontro si è aperto con il discorso di benvenuto da parte del giovane presidente Silvano Garbari ed è continuato con uno spazio lasciato ai presenti.

Il 2 febbraio 2002 nella stessa sede si è svolto un altro incontro, di tipo informativo sulla lingua internazionale esperanto, tenuto da alcuni rappresentanti della Gioventù Esperantista Italiana.

silvanogarbari@tin.it, romycandioli@ciaoweb.it

MANTOVA - La premiazione del concorso letterario organizzato a Mantova dal gruppo esperantista mantovano è stata davvero un successo; provincia e comune non si sono limitati a dare il patrocinio all'iniziativa, ma sono stati presenti con l'assessore comunale Banali e l'assessore provinciale Pedrazzoli e la provincia ci ha ospitato in una bellissima sala del consiglio provinciale, sala che è risultata gremita di altre personalità mantovane. I due assessori hanno aperto l'incontro parlando per alcuni minuti del valore culturale dell'esperanto, dell'importanza di una lingua comune; sono poi rimasti tutto il tempo, sì fino alla fine, e hanno ascoltato con interesse il nostro grande oratore Formizzi, seguito da due interventi su letteratura ed esperanto di Mario Artioli e del giornalista Scansani, e si sono complimentati con i vincitori)

Complimenti al vincitore del concorso il dott. Egidio Gerola di Suzzara (Mantova), il cui testo è stato anche letto in esperanto ai partecipanti, curiosi di sentire come "suona" questa lingua visto che a molti di loro era totalmente sconosciuta. Il testo in esperanto si può leggere a p. 7.

Il tutto è costato tanto al gruppo di Mantova, sia finanziariamente sia in tempo, ma speriamo di avere aperto una nuova finestra e che si possa fare ancora molto in futuro.

Laura Brazzabeni

ANTAŬFESTIVALO EN TORINO

Okaze de la 26a Internacia Junulara Festivalo kiu gastos dum-paske en *Fenestrelle - Pracatinat*, 70 km for de Torino, la Torina Esperanto-Centro organizas antaŭfestivalon kulturalan kaj turisman.

La antaŭfestivalo komenciĝos sabate la 23an de Marto kaj daŭros ĝis merkredo la 27a de Marto

koincide kun la komenco de la 26 Internacia Junulara Festivalo. La partoprenantoj gastos ĉe la sidejo de la Esperanto-Centro de Torino (dormo surplanka: ne forgesu dormsakon kaj matracon), 15 minutoj for el la urbocentro per la normalaj urbaj trafikiloj.

Oni antaŭvidas promenadojn tra la urbo, vizitojn al diversaj muzeoj, vespermanĝojn en tipaj restoracioj, prelegojn pri la historio de la urbo.

La tranoktado kostos 5 eŭrojn nokte por okcidentantoj kaj 3 eŭrojn nokte por B-landanoj.

<http://www.comune.torino.it/canaleturismo/index.htm> <http://www.turismotorino.org/>

Por aliĝoj kaj informoj: f.amerio@libero.it

NAPOLI - La jaro 2001 estis aparte sukcesoplena por la poeta kulturagado de Nicolino Rossi, membro kaj estrarano de nia eta, sed vigle kulturengagiata **Napola Esperanto-Asocio**. Post nia publikigo, en marto 2001, de la volumeto "Danteskaj Itineroj" de Prof-ro Vittorio Russo per la redakta kaj kuntraduka laboro de Nicolino Rossi, nia esperanto-poeto atutis ĉe du prestiĝaj poeziaj konkursoj en Bulgario kaj Rusio. En junio 2001 Nicolino Rossi gajnis la specialan "Grandan Premion de EKRA-2001" organizitan de la Esperantista Domo de Kulturo "D-ro Ivan Kirĉev" en la Bulgara urbo Razgrad. La Granda Premio, en la longjara konkurs-tradicio de EKRA, estis malofte aljuĝita pro vere apartaj meritoj: fakte Nicolino estas la dua speciala gajninto per sia poemo "...kaj Est' majestas...".

La 15an de decembro 2001, zamenhoftage, li iĝis laŭreato en la branĉo originala poezio, per sia poemo "Kien la homo?", ĉe la literaturkonkurso LIRO-2001 kunorganizita de Urala Esperantista Societo kaj "La Ondo de Esperanto". Nicolino Rossi gajnis la unuan premion elinter 41 konkursaĵoj de 19 aŭtoroj el 10 landoj. Napola Esperanto-Asocio gratulegas al sia asociano pro lia altvalora kontribuo, eĉ internaciskale, al la originala poezia literaturo, kiun li eminente reprezentas kiel itala esperantisto.

Maria Luisa Russo, prezidanto de N.E.A.

TRENTO - L'Associazione Esperantista Trentina tristemente annuncia la scomparsa di **Alice Biscaglia** di anni 94, che generosamente ha aiutato l'associazione donando dei preziosi libri risalenti agli albori dell'esperanto. Si ringraziano i famigliari e parenti tutti.

PER GLI INSEGNANTI ESPERANTISTI!

La sezione italiana dell'ILEI (*Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj*) ricorda che la rivistina IPR (*Internacia Pedagogia Revuo*), organo dell'ILEI, diventa sempre più importante perché essa rappresenta l'unico collegamento fra noi insegnanti esperantisti durante i lunghi mesi dell'anno. Il tempo in cui ognuno nel suo angolo di mondo faceva un po' come gli piaceva, senza curarsi degli altri, è definitivamente passato. Ora si tratta di unire le nostre poche forze e confrontarci fra di noi per migliorare i nostri metodi di motivazione e d'insegnamento. Siamo in 26 insegnanti che quest'anno hanno aderito all'ILEI italiana, ma sono sicura che altri vorranno aggiungersi alla "Lega" per non sentirsi soli e per approfittare dell'esperienza di colleghi che lavorano con grande impegno e notevoli capacità professionali in tanti paesi del mondo.

La rivistina IPR esce 4 volte all'anno ed è frutto della collaborazione tra FIPLV (*Internacia Federacio por Instruistoj de Modernaj Lingvoj*), IEI (*Internacia Esperanto-Instituto*, Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, Nederlando, UEA (*Universala Esperanto-Asocio*), Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam) e UNESCO (in relazioni operative).

La quota associativa 2002 (che dà diritto a ricevere i 4 numeri annuali della rivista) è di 18 euro (oppure 35.000 lire) e può essere inviata a

Luigia Oberrauch Madella, via Prampolini 8, 43100 PARMA, ccp: 15095417.

TRAMONDE

6a SESIO DE INTERLINGVISTIKAJ STUDOJ

La trijaraj postdiplomaj Interlingvistikaj Studoj en Universitato Adam Miczkiewicz, Poznań (Pollando) atingis la unuan fojon sian lastan - t.e. sesan - sesion (26-30.01.2002).

La unusemajna sesio en ĉiuj semestroj kunvenigas la internacian partoprenantaron (el Ĉeĥio, Germanio, Belgio, Makedonio, Svedio, Usono kaj Pollando) por aŭskulti superrigardajn prelegojn pri interlingvistiko, esperantologio kaj ĝenerala kaj aplikata lingvistiko. En ĉiu semestro unu-du konataj kaj elstaraj eksterlandaj fakuloj estas invititaj por gvidi kursojn.

Ĉi foje Dr hab. Detlev Blanke (Humboldt Universitato, Berlin, DE) prelegis pri la nuntempa stato de interlingvistiko kaj ĝia rolo en eŭropa lingvopolitiko, krome prezentis la terminologian agadon de Wüster. Prof. Humphrey Tonkin (Universitato de Hartford, USA) donis superrigardon pri la E-movado de la komencoj ĝis nun ĉerpante ankaŭ el siaj riĉaj travivaĵoj. Aliajn 8 horojn li dediĉis al la analizo de esperantaj poemoj. La unuaj tagoj estis malfermitaj al pli granda publiko. Tiel alvenis ankaŭ Georgo Handzlik, kiu kantis al la partoprenantoj

kun gitar-akompano lunde vespere, post la scienca programo, dum la tradicia ĉina vespermanĝo ĉe Tintilo kaj Joakimo Werdin.

La sesio estis tre sukcesa. Pri ĝi raportis regionaj radiostacio kaj televido WTK. La televida stabo filmis fragmenton el la kurso de Blanke, intervjuis Tonkin kaj partoprenantojn, poste invitis Ilona Koutny, la gvidantinon de la Studoj, por enstudia interparolo. Entute 10 minutoj de la vespera novaĵprogramo estis dediĉita al la eŭropa lingvoproblemo, Esperanto kaj interlingvistika sesio.

La direktoro de la Lingvistika instituto invitis la prelegantojn por tagmanĝo. Tonkin kaj Koutny renkontiĝis ankaŭ kun vicrektoro de UAM en agrabla etoso kaj interparolis i.a. pri eventuala kunlaboro en la tereno de interkultura komunikado.

Dr Ilona Koutny, membro de AdE gvidanto de Interlingvistikaj Studoj Lingvistika Instituto, Adam Mickiewicz Universitato, Miedzochodka 5, PL-60-371 Poznań T: +48-61-829-27-09 T/F (sekr.): +48-61-829-27-00

SABADELL - Zamenhof-Festo - Kataluna E-Asocio (KEA) kaj Centro de E-Sabadell (CES) organizis aranĝon la 15an de decembro en sia sidejo en Sabadell kun prelego de Dafydd ap Fergus, kimra ĵurnalisto laboranta en Bruselo, kiu prezentis la lingvan situacion en la eŭropa ĉefurbo. Prezentiĝis plej kompleta libroservo kun novaj kaj brokantaj libroj, informejo pri la Humanitara Organizo Espero kaj je la fino la ĉeestantoj estis regalataj per lunĉo.

31a KATALUNA KAJ 4a TRANSPIRENEA KONGRESO DE ESPERANTO okazos en la majorka urbo Sóller dum la tagoj 1-2-3 de novembro 2002, 75 jarojn post la antaŭa kataluna kongreso okazinta tie en la jaro 1927.

Eksterlandanoj ricevos informojn ĉe la retadreso: margabe@teletelne.es

DEMOKRATIO KIEL AKTIVIGA FORTO

Jen, nur iom mallongigita pro spacomanko, la intervjuo kun Osmo Buller, la eksa Ĝenerala Direktoro de UEA, aperinta en "La Ondo de Esperanto", 2/2002.

En januaro ni informis, ke Osmo BULLER estas proklamita kiel la Esperantisto de la Jaro 2001. La laŭreato afable konsentis respondi al demandoj de "La Ondo de Esperanto".

LOdE: Kiel impresis vin la informo, ke vi iĝis la Esperantisto de la Jaro?

OB: Ĝi kompreneble tre ĝojigis min, des pli ĉar ĝi venis ĉe la fino de mia dungoperiodo ĉe UEA. Ĝi eĉ impresis iel konsole, ĉar mia lasta jaro estis samtempe la plej malfacila kaj peza el ĉiuj.

LOdE: La internacia elektantaro honorigis vin pro la sukcesa kaj rezultoriĉa deĵoro en Roterdamo, interalie pro la Gazetaraj Komunikoj, kiuj atingas rekte aŭ per aliaj informiloj praktike la tutan esperantistaron kaj pro la vizitoj al Ĉinio kaj Litovio.

Bonvolu komenti tiujn du aferojn.

OB: Gazetaraj Komunikoj naskiĝis en majo 1998. Unue mi fakte intencis lanĉi internan informservon por komitatanoj, ĉefdelegitoj kaj perantoj de UEA pri la praktika funkciado de UEA kaj precipe de la Centra Oficejo, ĉar mi ĉiam sentis kiel grandan ĝenon la nesufiĉan informitecon de tiuj kernaj funkciuloj. Poste devis sekvi renasko de la iama Internacia Gazetara Servo de UEA por la E-gazetaro kaj ekstera publiko. Mi tamen konkludis, ke la laborforto ne sufiĉas por dece funkciigi ambaŭ, tiel ke GK fine naskiĝis kiel ilia miksaĵo. Mi kredas, ke almenaŭ la informado inter esperantistoj pri la agado de UEA fariĝis pli efika, sed pri la ekstera informado restas ankoraŭ multo por fari.

La sukceso de miaj vizitoj al Ĉinio kaj Litovio tute ne estas nur mia merito, ĉar mi estus povinta fari nenion sen la preparlaboroj de la lokaj movadanoj. Mi volas aparte elstarigi la viziton al Litovio, kie mi renkontis pli da altrangujoj ol dum ĉiuj miaj aliaj UK-esploraj vizitoj kune, kaj mia restado estis vaste raportata de amaskomunikiloj. Tio estas unuavice merito de Povilas Jegorovas.

LOdE: Ĉi-jare la plej legata teksto en Esperantujo versajne estis via demisia deklaro. Ĉu nun, kelkajn monatojn poste, vi farus ŝanĝojn en ĝi, se tempomaŝino reportus vin al la Julia Zagrebo?

OB: Tiu deklaro ne estis origine celita por publiko, sed ĝi estis adresita nur al la Estraro de UEA, kiu aparte petis min surpaperigi la kialojn de mia demisio. Poste la Estraro plu sendis ĝin al la komitatanoj — prave, ĉar ili postulis klarigon de la Estraro pri la demisioj de mi kaj miaj kolegoj. Mi iom pentas, ke mi ne faris apartan publikan deklaron, kiu evidente estus iom alimaniere vortumita ol dokumento celita por internaj bezonoj, kvankam ĝia esenco kompreneble ne povus esti malsama. Tamen, la fakto ke ĉiuj tri demisiaj leteroj "likis" eksteren kaj aperis eĉ en klubaj bultenoj, estas iom nekutima pruvo pri la vere grava rolo de UEA en Esperantujo.

LOdE: Kiel vi nun ĉe via foriro retrorigardas vian vivon en Roterdamo?

OB: Kiel mi diris ankaŭ en mia demisia letero, mi foriras almenaŭ 2-3 jarojn pli frue ol mi origine planis, kaj sekve mia laboro multilate restis nefinita kaj la realigo de pluraj planoj eĉ ne povis esti komencita. Mi tamen estas kontenta ekzemple pri tio, ke mi povis kontribui al financa ekvilibro de la Asocio, al la vigligo de la eldona agado kaj, antaŭ kelkaj jaroj, al la savo de la oficialaj rilatoj de UEA kun UN kaj Unesko. Mi nepre devas mencii ankaŭ la stabilan kaj efikan funkciadon de la CO — laŭ iuj la CO funkciis eĉ tro efike — kaj mia plej granda perdo nun estas disiĝo de miaj multjaraj gekolegoj.

LOdE: Ĉu laŭ viaj spertoj UEA bezonas iajn reformojn?

OB: La demokratio en UEA devus esti plifortigi-

ta. Unue, individuaj membroj nun elektas nur dekonon el la membroj de la Komitato, kvankam el la tuta membraro de UEA ili estas unu triono. Anstataŭ la nuna regulo, laŭ kiu oni elektas po unu komitatano B por ĉiu komencita milo da individuaj membroj, oni povus elekti po unu por ĉiuj 500 membroj. Due, nun la Estraro gvidas la Komitatano funkciante kiel ĝia prezidanto, kio ne konformas al la spirito de demokratio. La Komitato devus kontroli la agadon de la Estraro sendepende, sed nun la Estraro mem gvidas sian propran kontroladon, kio en la praktiko paralizas la superan organon de UEA. Necesas ke la Komitato kaj Estraro havu malsamajn prezidantojn. Mi kredas je demokratio kiel aktiviga forto: ju pli la individuaj membroj ĝenerale kaj komitatanoj aparte sentos, ke ili mastras sian Asocion, des pli aktivaj ili certe fariĝos.

LODE: En Zagrebo UEA ricevis novan laborplanon. Ĉu vi atendas de ĝia realigo bonajn fruktojn?

OB: Mi emas al pesimismo, ĉar ni faris jam tiom da planoj, kiujn ni poste rapide forgesis. En Zagrebo la Komitato forgesis tuj ĉe la elekto de nova Estraro, ke unu el la bazaj celoj de tiu plano estas plijunigo de nia aktivularo, kaj elektis Estraron kun averaĝa aĝo 10 jarojn super tiu de la antaŭa Estraro, kiam ĝi estis elektita. La Komitato devis mem doni bonan ekzemplon pri tio, ke la laborplano estu prenita serioze. Tio denove montris, ke la Komitato estas paralizita, pro kio eĉ en la elektado de la Estraro ĝi ne estis sufiĉe veka.

.....
 ("La Ondo de Esperanto", RU-236039 Kaliningrad, ab. ja. 1248, Ruslando, sezonoj@yahoo.com)

**JE PASKO
 EN LA PLACO DE SANKTA PETRO!**

Kiel vi povis ekscii de la pasinta numero de nia revuo, grupeto da esperantistoj estis en Romo, en la Placo de Sankta Petro, la pasintan Kristnaskotagon, okaze de la Papa beno, por danki Lin pro Liaj esperantlingvaj bondeziroj.

La samon ni volas fari - sed pli multnombre kaj pli bone organizite - okaze de la venonta Pasko. Do ni alvokas al partopreno! Skribu aŭ telefonu al:

GIOVANNI CONTI
 Via F. Filzi, 51
 20032 CORMANO MI
 telefono 02 66 30 19 58

Loĝantoj en Romo aŭ ĉirkaŭaĵoj povas ekkontakti, por informoj, la kunredaktoron de "l'esperanto", Carlo Sarandrea.

LITERATURO

**MAURO NERVI, DENOVA LAŬREATO DE LA
 BELARTAJ KONKURSOJ DE UEA
 POR LA JARO 2001**

Enkonduke

Ĉiu poeto akuŝas sian poemon laŭ plej diversaj inspirofontoj. "La floro kaj la frukto" de Mauro Nervi, gajninta la 3-an premion ĉe la Belartaj Konkursoj de UEA por 2001, inspiriĝis de germanlingva verso de Hermann Hesse tekstanta "*Jedem Anfang wohnt ein Zauber inne*" (En ĉiu komenco enloĝas ia magio), aŭ iom pli poetike kaj dekonusilabe esperantigita: "En ĉiu komenc' loĝas ia sorĉo". Fakte, por nia poeto plej valoras la floro, ol ties posta, bongusta frukto; plej ensorĉas la blankpetalaj ĉerizfloroj ol la allogaj ruĝaj fruktoj; plej magie impresas la rozkolora aŭroro ol la plene sunbrila tago ktp, ktp. Ankaŭ la altira okulgapo maliceta de virino, eble promesas pli ol tio, kio tutverŝajne realiĝos ... Jes ja, la komencomagio, kiu eble ne plenumiĝos....

Mi kredas, ke neniue el la juĝintaj BK-ĵurianoj divenis la kaŝitan akrostikon: mi tion ne divenis. Fakte tiu germanlingva verso estas ja la lego- kaj kompren-ŝlosilo de ĉi 29-versa poemo, ĉar ja 29 literojn entenas la germanlingvan version de H. Hesse. (Legu ĝin ekde la komenclitro de la lasta verso supren...).

Pri la ĉi-sekvaj du italogoj direndas, ke la versio de la aŭtoro ne samnivele kun la alta kaj sonora poezieco de la esperanta originalo.

Veras, verŝajne, ke eminenta esperanto-poeto ne ĉiam kapablas, aŭ almenaŭ sukcesas sin alinivele traduki nacilingven. La versio de Romolo Trivella pli apudas je la poezieco de la originalo, klopodante rekrei alivorte eĉ per esprimoturnoj malpli adheraj, sed itallingve pli sonoraj, tiun etoson specife karakterizan de la Nervi-a poemarto. Entute plia pruvo, kiom malfacila kaj apenaŭ bridebla estas la poetika tradukarto! Nu, frandu la originalon, ĝuu la italajn tradukojn. (*Vidu sekvan paĝon*)

Nicolino Rossi

La floro kaj la frukto - Il fiore e il frutto

Versione ital. di Romolo TRIVELLA

Versione italiana e revisione dell'autore

Eskapu, se vi povas. Ĉerizarboj
novice verdas en ĝardenoj,
sed ne cedas la ĉenero, kaj vi runde
insiste kuras, kuras sen rimed'!
Rimedoĵoj kostas, diris magiisto
en disradia sonĝo dormofina;
branĉoj burĝonas fakte post la pago,
urboj deglitas for, kaj vi libere
avancas, trete sur florar' ĉeriza,
zorge, per lanta danco improviza.
Nepento de l' libero vejne fluas,
implode kraŝas ombroj fosforeskaj...
el kiu mond', ĉi hela bril' surpriza?
Tardas jam ĉio krom l'unua floro,
nur la aŭroro penvaloras tagon;
havindas la futur' verŝajna, kiun
oblikva tuŝ' de l' lipoj jam implicis
(*what do you mean?* ŝi gape tramalicis).

Gravitas la petaloj al la koto
neglekte pri si mem; ĉi blanka ŝuto
aŭguras la progreson de l' sezonoj,
fruktoj ekkreskas, kvazaŭ jam pli alt-
nivelen strebus toksa rivelano,
al ruĝa vundo, plaga talismano.
Mergige en la dormon, vi nur volas
eskapi, se vi povas. Sed la hundo
devige kuras ĉirkaŭ arbo, lace
en rondo senerara, bojas kaj
ja restas trunklita, ŝnurtenace.

Rimarko: la supra poeziaĵo kaŝas akrostikon, se vi legas la unuajn literojn de la versoj, komencante de la ŝaba lasta ĝis la unua, evidentiĝos jena germanlingva dekunusilabo de Hermann Hesse: "Jedem Anfang wohnt ein Zauber inne" kio signifas: "En ĉiu komenco enloĝas ia magio".

Nota: Le prime lettere dei versi, dall'ultima in basso fino alla prima, nascondono un endecasillabo di Hermann Hesse, in tedesco.

Ecco, scappa se puoi. I ciliegi
novelli già verdeggiano in giardino,
non cede catena, così si fa
il circolo, insisti senza pietà.
Radioso sogno, ultimo sonno, il mago
esclamò: son cari i modi di vita,
bianchi gemmano i rami dopo paga,
urbi che via scivolano e tu, libero,
avanzi sul piano di fiori - improvvisa
zimodanza pesta, lenta, decisa.
Nepente di libertà in vena fluisce,
implodono ombre, un brillio luminoso
esce e crolla da qual mondo sorpreso?
Tutto già tarda, meno il primo fiore,
nasce aurora e sola fa il giorno valido,
ha un futuro di vero e attrae - ciò che
obliquo tocco di labbra implicano
(*"what do you mean?"* e occhi
suadenti ammiccano).

Gravitano al fango petali a sé
negletti; questo sparso bianco il passo
augura alle stagioni, maturano
frutti, quasi superasse il livello
naturale dello slancio di vita,
amuleto e piaga, rossa ferita.
Mero immerso nel sonno vuoi scappare
ecco, se puoi. Ma il cane obbligato
doppia il puro cerchio, avvolgendo
svolge
esausto all'albero e stanco, si fa
joĵo, al tronco forte legato.

NOTE: zimo = fermento, enzima; zimodanza = un fermento di danza.

joĵo = gioco con una rotellina in cui si avvolge e svolge uno spago, lasciata con la mano su e giù.

Acrostico: "Jedem Anfang wohnt ein Zauber inne".

(In ogni inizio alberga una magia).

Ecco, scappa se puoi. I ciliegi
novelli verdeggiano in giardino,
non cede catena, e ancora corri
in circolo, e il rimedio non lo trovi.
Radioso sogno, ultimo sonno, il mago
esclamò: il rimedio costa. E infatti
bianchi gemmano i rami se lo paghi,
una città svanisce e tu, libero a terra
i fiori osservi - cauto avanzi
zolle e fiori calpesti, e quasi danzi.
Nepente di libertà fluisce in vena,
implode l'ombra in un abbaglio, estremo
ed improvviso. Da dove, questa luce?
Tutto già tarda, meno il primo fiore.
Nasce l'aurora e sola vale il giorno,
ha senso quel futuro solo che
obliquo tocco di labbra già implicava
(*"what do you mean?"*, chiedeva lei,
che tutto ormai capiva).

Gravitano al fango petali a sé
negletti; questo sparso bianco il passo
annuncia delle stagioni, e crescono
frutti, e velenoso si solleva
nei rami il rosso slancio della vita,
amuleto e piaga, vivida ferita.
Ma ora immerso nel sonno vuoi
scappare
ecco, se puoi. Ma il cane senza scampo
intorno al tronco corre in cerchio esatto,
e non si sbaglia, e abbaia stanco,
ma resta legato al tronco saldo e forte.

NOTE: l'acrostico in lingua tedesca non è perfettamente rispettato.

Mauro Nervi è uno dei maggiori poeti italiani in lingua esperanto. La sua poesia "La floro kaj la frukto" ha vinto il 3° premio nel Concorso UEA del 2001. Ne diamo qui, insieme all'originale, due diverse traduzioni in italiano.

Sfida non facile la traduzione poetica dall'Esperanto alla lingua nazionale, nel nostro caso l'italiano (ma vale anche l'inverso). La traduzione poetica non può mai significare una traduzione letterale, ma la reinvenzione delle sonorità linguistiche, delle sfumature emotive che la lingua deve evocarci: la lingua del traduttore che ha sempre caratteristiche molto diverse da quelle dell'autore originale. A me sembra che Trivella si sforzi di osservare questo principio primario. Forse si potrebbe fare meglio, chissà? Nel nostro caso gli equilibri del sonoro linguistico, delle rime, il rispetto delle lettere iniziali di verso per ricreare l'acrostico - hanno posto limiti e gabbie difficilmente valicabili.... Complimenti all'autore ed al suo traduttore!

Nicolino Rossi

“Kie larĝa fluas en pigraj kurboj Minĉo, kaj bordojn per teneraj junkoj orlas”, tie estis iam malgranda arbaro, tre antikva kaj densa, plena je parfumoj kaj birdokantoj.

Birdoj de eksterordinara varieco de specioj, grimpantoj kaj kurantoj, sugestiaj kantantoj kaj mistonaj paseroj, kiuj vespere kunvenis sur la branĉojn de la arboj, por rakonti reciproke la okazintaĵojn de la tago. Tiom multaj ke sur la branĉoj svarmis pli da flugiloj ol da folioj. Ĉu ĝardeno de delicoj? Tute ne!

La birdoj, tion oni scias, havas ofte malican animon. Sufiĉas rigardi la rabulojn, kiam ili englutas ranojn, musojn aŭ serpentetojn. Tion ili faras kun tiom da voremo ke kelkfoje ili poste devas revomi ilin ankoraŭ vivantajn.

En la arbaro, borde de Minĉo, falkoj kaj buteoj malsuprenplonĝis de la ĉielo, por ekkapti emberizojn kaj merlidojn, ĵus elirintajn el la nesto.

Monedoj, pigoj kaj garoloj rabdetruis la nestojn de trogloditoj, fringoj kaj orioleoj. Pro kolero, pro aroganteco, aŭ eĉ nur por elasi kruelajn instinktojn.

Ruĝgorĝuloj, laŭaspekte dolĉaj kaj sociemaj, montris sin ofte rankoraj kaj brutalaj. Paseroj kaj sturnoj elĵetis el iliaj nestoj hejmhirundetojn kaj pirolojn, pli malgrandajn kaj malfortajn.

Kaj kion diri pri kukoloj, mallaboremaj, malhonestaj kaj senhontaj? Por kovigi siajn ovojn, ili demetis ilin en la neston de la naivaj herbejaj pipioj aŭ en tiun de la naivaj nigraĉapaj silvioj.

La upujoj stinkis. Ili haladzigis la aeron per odoroj kaj miasmoj eligitaj de iaj glandoj, kiujn ili havas sub la vosto, aŭ de la naŭzaj manĝaĵoj - mortintaj musoj kaj putrintaj karnoj - per kiuj ili ŝatis nutri sin.

Ankaŭ la vulturoj nutris sin per kadavroj kaj, se ili trovis nenion surtable jam pretan, ili atakis grupe maljunajn aŭ mortantajn bestojn. “Vi, estas bando da friponoj” - ofte grakis korvo de tre alta popolo - “por vi baldaŭ estos la fino”.

Li estis dika hejma korvo, nigra, nigra, tiel nigra, ke li aspektis kvazaŭ briligita per ŝu-ciro. Granda aŭguranto pri malbonaj okazintaĵoj, li pasigis multan parton de la tago en dormado sur apogstango, antaŭ kampara dometo situanta borde de la arbaro.

“Peĉportanto!” - oni postkriis lin - “al vi venu ĥolero, sekiĝu via lango en la buŝo!”.

La korvo restis kelkajn minutojn, senemocie. Li kombis siajn plumojn kaj gratis sian kapverton. Poste li deĝis de la branĉo kaj foriĝis per sia peza flugo, ĵetante klakantajn kriojn.

Iun matenon de julio la arbaro dolĉe murmuris; tordo, dika kaj vorema, beketadis en la tero, je l'ombro de plorsaliko.

Nigra emberizo modulis maldecajn frazetojn, pego senlace frapadis kaj paruo kantadis sur la supro de branĉoriĉa kverko. De malproksime venis la siblo de malgranda orelstrigo.

El sia nesto, elpikita en la trunko de ilekskverko, strigo eligis sian kapon: “Ĉu vi vidis tiun suspektindan ulon, kiun oni metis gardostare al la avenkampo? - li demandis - li estas ĉiam tie, tage kaj nokte, kun pafilo traŝultre”.

El la foliaĵaro de la arbo leviĝis pafado da fajfoj, da ĉirpo, da siblo kaj da kvivitoj, kiuj celis esti ridoj, moko. Nedeĉifrebla bruado en kiu elstaris voĉoj kiel “stultulo, dupo, sentaŭgulo. Tio estas pupo, ĉu vi ne vidas? Traŝultre ĝi havas balailon”.

La strigo, humiligita, remetis la kapon en sian neston.

Tuj poste, sub la arbo, paŝis kamparano, kurbiĝinta maljunulo, kiu fumis cigaron.

La korvo renovigis la profetaĵon, kiun li estis ripetadanta, tagon post tago. “Vi estas forfikitaj” - li grakis. Aŭdiĝis bleko de upupo. “Kiam kantas upup’ en Lombardi’, milit’, mizer’ aŭ pesto venos ĉi” diras malnova proverbo lombarda.

Poste aŭdiĝis la kanto de noktuo. Korvo, noktuo kaj upupo: alternado de malfeliĉaj aŭguroj.

La kamparano kun cigaro en la buŝo, preteriris la makison de la rododendoj kaj atingis maldensaĵon el maldensaj agoniantaj arboj, obstrukcitan de branĉoj sekaj kaj kovritaj de nadloj falintaj el pinarbo. Li forĵetis la cigarstumpon; leviĝis fadeno da fumo, kiu baldaŭ fariĝis kolono. Kaj sur ĉi ties loko ekbrulis oranĝkolora strio.

Disflagris la incendio kaj aroj da birdoj, kvazaŭ frenezigiĝintaj, forsagis al la kampoj. Post mallonge la arbaro tute estis braĝejo. Malsuprenvenis la nokto, fajrroŭĝa, briligata de ardaĵ fajreroj.

Ibis plorsingultis en la soleco de la kamparo.

De trans la spaliro da popoloj, venis la zumado de Minĉo, ŝvelanta kaj verda, briletanta, kvazaŭ ĝi estus metala.

Ĉi tiu rakonto (kun la originala titolo "Una storia di uccelli") gajnis la unuan premion en la literatura konkurso "Isabella d'Este Gonzaga", organizita de la Mantova Esperanto-Grupo (vidu l'esperanto, n-ro 1/2002); esperantigis Umberto Broccatelli.

5a EŬROPUNIA ESPERANTO-KONGRESO - VERONA 2000
ANTAŬMENDILO POR HOTELĈAMBROJ

Rezervado okazas per la **Agentejo IANTRA VIAGGI s.a.s.**
 Piazza Donatori di Sanguè, 5 - 37124 VERONA
 Tel. 0458 303306; faks. 0458 388581- e-poŝto: info@iantra.it

(Bonvolu skribi preslitere)

Familia nomo Persona nomo
 (viro /virino - forstreku unu) Kongres-numero.....
 Adreso (nacilingve; latinlitere).....
 Lando (esperante).....
 Nomo de ĉambrokunulo
 Tel. n-ro kun prefikso faksilo.....
 e-poŝta adreso:
 Fiska kodo / numero de IVA (nur por Italoj)
 Mi mendas unulitan / dulitan ĉambro de kategorio
 Dato de alveno dato de forveturo sumetranoktoj
 Prezoj en eŭroj, por UNU tranokto kaj por UNU ĉambro, inkluzive de matenmanĝo.

Kategorio	Dulita ĉambro	Unulita ĉambro	Mi sendas:	
3*** superior	110,00	100,00	- antaŭpagon de €
3*** standard	105,00	85,00	- kotizon por administraj kostoj	16 €
2**	90,00	80,00	Sume:	€
			Per	

Dato Subskribo.....

La hotela antaŭmendo devas alveni al la Organiza Sekretariejo ĉe la Agentejo *Iantra Viaggi s.a.s.* antaŭ la 16a de junio 2002. Oni akceptas la antaŭmendojn nur post ricevo de la mendilo kompletigita kaj akompanata de la antaŭpago de la unua tranokto kaj de la kotizo de 16 € por administraj kostoj de antaŭmendo. La antaŭpagon de la unua tranokto la *Iantra Viaggi* turnos al la elektita hotelo. Tiu ĉi kvitancos la ricevon rekte al la kongresano, je la momento de la forveturo, entute por ĉiuj tranoktadoj.

Ne eblas konsideri kiel validajn la hotel-antaŭmendojn ne akompanatajn de antaŭpago de unu tranokto, kiel garantiaĵo.

La konfirmo pri la plenumita antaŭmendo kaj la koncerna kupono (*voucher*), kiuj devos esti prezentataj al la hotelo je la alveno, estos sendataj per fakso aŭ e-poŝto aŭ leterpoŝto. Tial estas necese indiki sur la mendilo la koncernajn numeron kaj adresojn .

PAGKONDIĈOJ

- per ĉeko je la nomo de **IANTRA Viaggi s.a.s. di Claudia Gozzi & Co.**
 - per banka akredito (inkluzivanta la bankajn kostojn) je la nomo de **IANTRA VIAGGI s.a.s.**, ĉe *Banca Popolare di Verona, agenzia M, Via Mameli 54, Verona, Conto Corrente n 7909 codice ABI 05188/ codice CAB 11715.*

- Ne eblas pagi per kreditkarto.

NULIGOJ DE MENDOJ

- Por nuligoj faritaj ĝis la 15-a de junio 2002 oni retenos 16 eŭrojn por la administraj kostoj kaj oni redonos je la fino de la kongreso la antaŭpagon de la unua tranokto.

- Por nuligoj faritaj post la 15-a de junio 2002 antaŭpago de la unua tranokto ne estos redonebla kaj estos retenata de la hotelo.

Plie pri loĝado en Verono

Pli detalajn informojn rekte ricevos la aliĝintoj al la kongreso.

Pri aliaj loĝ-eblecoj, en malpli kostaj hoteloj aŭ studentaj domoj, ni informos en la venonta numero de la revuo.

BONVENON AL LA NOVAJ ESPERANTO-KLUBOJ

Post la fondo de la JEA, pri kiu oni parolis en la lasta numero de Nova Sento, nun bonvenigas ni alian novan junularan asocion: temas pri la Roma Esperanta Junularo (REJ), kies logoo aperindas en niaj paĝoj: ni laŭdu la engaĝon de junuloj en Esperantio!

la redaktoro

CONVOCAZIONE ASSEMBLEA IEJ

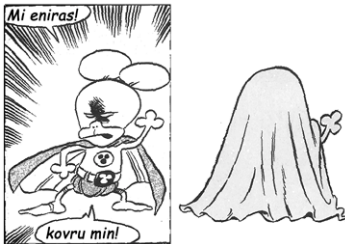
Il giorno 31 marzo 2002 alle ore 14.30 è convocata l'Assemblea ordinaria dei soci della Gioventù Esperantista Italiana, con il seguente ordine del giorno:

- elezione del Presidente dell'Assemblea, del segretario e degli scrutatori;
- rapporto e commenti sulla relazione morale del Consiglio Direttivo della IEJ;
- rapporto e commenti sulla relazione finanziaria del cassiere della IEJ;
- votazione delle relazioni;
- progetti per il 2002-2003 e presentazione dei candidati
- elezione del Presidente della Gioventù Esperantista Italiana;
- approvazione del nuovo Regolamento Interno (che sostituisce lo statuto);
- elezione del Consiglio Direttivo della Gioventù Esperantista Italiana;
- proposte di attività per il nuovo Consiglio Direttivo;
- varie ed eventuali.

L'assemblea si svolgerà presso l'Hotel Pracatinat di Fenestrelle (TO) durante il Festival Internazionale Giovanile.

BILDO EL "RAT-MAN"

(ĉiuj kopiratoj estas de Leo Ortolani)

Pli da bildoj en la venontaj numeroj!

Kion signifis partopreni en la IS

Ekde mia reveno post la partopreno en la IS en Rotemburg, mi enketis, en mi mem, kion tio signifis por mi, sed eĉ nun mi ne trovis la taŭgajn vortojn por tion priskribi. Temis pri mia naŭa renkontiĝo: tial mi devus jam esti alktimiginta al ĉio (la seminaria vivritmo, la renkontiĝintaj homoj, la programeroj, la sendormaj noktoj kiam oni simple dancas kaj ridas). Tamen ĉiufoje oni emociiĝas tiamaniere ke, se oni intencas tion rakonti, neeviteble ĉio

perdas parton de sia fascino. La plej bela sensacio estis senti sin hejme; eĉ se temis pri tricenthoma hejmo. Tiu estis mia mondo! Ŝajnas al mi vivi kiel en fabelo dum tuta semajno.

Tempo perdis sian dimension, ne plu tagoj nek noktoj. Ni estis ĉiam vekaj, kune, babilante pri ĉio kaj pri nenio, reciprokante niajn stultajojn kaj niajn vivspertojn. Tiel mi konsciiĝis ke ankaŭ se oni alvenas el malsamaj realaĵoj ofte oni sentas la samajn emociojn kaj tio estas mirinda! Ŝajnas ke homoj, kiuj alvenas el malproksimaj landoj devus esti malsamaj sed, partoprenante en esperanta renkontiĝo, oni rimarkas ke tio estas nur stereotipo kaj ke la homa kontakto estas ĉiam grava por bone vivi, ami, esti geamikoj. Bedaŭrinde ĉiufoje ŝajnas ke la renkontiĝoj daŭras tro malmulte, tamen, pripensante tion, oni rimarkas ke oni vivas momentojn tiom profundajn kaj belajn, ke ne sufiĉas monato por enteni ilin. Estas malfacile priskribi al la kutimaj geamikoj kion signifas plonĝi en la esperantan mondon, kaj naĝi en ĝi, la vortoj ne sufiĉas por diri kion oni sentas. Kaj ĉio danke al la homoj kiuj laboris unu jaron por aranĝi ĉion kiel eble plej bone. Mi estas parolanta pri la organizantoj, kiuj igis tiun IS neforgesebla magia momento en la vivo de ĉiuj partoprenantoj. Dankon Till, ĉar vi ebligis ankoraŭfoje tiun sonĝon! (B.C.)

Nova Sento

a cura della
Gioventù Esperantista Italiana

Redazione:

Michele Bondesan
via Baroni, 26
45100 Rovigo

Telefono: 0425-23566

Posta elettronica: mikebond@tin.it
Conto bancario intestato a
Gioventù Esperantista Italiana,
ABI 3002, CAB 2002, c/c 650791/
19, SWIFT: BROMIT2V, Banca di
Roma, Filiale di Venezia, Agenzia
n. 8